

החנינה במקרא

צמח הכופר הלבן הובא לארץ ישראל ממצרים בימי בית ראשון והוא גודל במעין "כרמים" באזור עין גדי. איזור עין גדי ידוע בשפע מעינותיו ובטמפרטורה החמה השוררת בו רוב ימות השנה, לפיכך הוא נבחר כבית הגידול המתאים ביותר לגדל בו את שיח הכופר.

"אשכל הכופר דודי לי בכרמי עין גדי"

(שיר השירים א', פסוק י"ד)

פירות הכופר גדלים על השיח בצורת אשכול וגונם סגלגל-אדמדם, לעת הבשלתם הם מרהיבים ביופיים. האהובה משווה את האהובה לאשכול הכופר ומזמינה אותו לתנות איתה אהבה במטעי הכופר של עין גדי: "לך דודי נצא השדה נלינה בכפרים" (ז, יב) "לכפרים" היא צורת הרבים של כופר בעונה שהשיח נמצא בעיצומה של הפריחה; ומי שלא הריח את ריח הפריחה העדין והמשכר של פרחי הכופר, לא הריח ריח של בושם טוב מימיו.

"כְּפָרִים עִם נֵרִדִים נֵרֵד וּכְרָכָם, קָנָה וּקְנָמוֹן עִם כָּל רֵאשֵׁי בִשְׁמִים"

(שיר השירים ד', יג).

שיח הכופר נחשב לשיח בשמים, פירותיו בעלי מראה מושך ועדין, אשכולות של פרחים צפופים בגוונים של וורוד סגלגל עד אדום, לבן וצהוב (תלוי בזן).

"הורד והכופר והקטף והלוטם"

(משנה. שביעית פ"ז, מ"ו)

במשנה נמנה הכופר עם צמחי הבושם הגדלים בארץ. ייחסו לכופר גם סגולות רפואיות. מהעלים המומסים בשמן הכינו שמן, הקרוי בסורית "משחא דכופרא" שצוין בתלמוד כתרופה נגד "צמיכתא" – מחלת דרכי השתן (גיטין ס"ט, ע"ב). על צביעת השיער, הידיים והפנים בשולחן ערוך (קצח, יז): "צבע שאובעות נשים על פניהן וידיהן וְשָׁעַר רֵאשׁוֹן, אינו חוצץ וכן מי שהוא צָבַע וידיו צבועות, אינו חוצץ". ולפיכך, אפשר להכנס עם החנינה למקווה.